

Raadsvergadering 24 november 2015
Agendapunt 7
SEC 15/---

Voorstel over voortgang en aanpak en tot beschikbaar stellen krediet verkennend proces bestuurlijke toekomst

Samengevat:

- Kennis nemen van de eerste reacties van potentiële fusiepartners en instemmen met procesaanpak op hoofdlijnen.
- Beschikbaar stellen krediet ten bedrage van € 200 duizend ten behoeve van fase 2 en 3 van het proces 'bestuurlijke fusie gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude'.

Aan de raad,

Inleiding/aanleiding

Op 16 juni 2015 heeft u een richtinggevend besluit genomen over de bestuurlijke toekomst van onze gemeente. Dit besluit markeert de start van een traject richting bestuurlijke fusie met als uitgangspunt dat onze gemeente in zijn geheel samen gaat.

Daarna hebben wij op 23 juni 2015 een presentatie verzorgd ten overstaan van leden van de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Velsen, Haarlemmermeer, Haarlem, Bloemendaal, Heemstede, Zandvoort; en separaat Amsterdam op 20 augustus 2015. Tijdens genoemde bijeenkomsten is een toelichting gegeven op het toekomstproces Horizon en Stip en het verdiepingsonderzoek van Berenschot. Er was een zeer open en coöperatieve sfeer waarbij vragen werden gesteld over het proces, het raadsbesluit en het vervolg. Ook is globaal het vervolgtraject toegelicht.

De aanwezige bestuurders hebben mondeling toegezegd tijd en energie te willen steken in het bepalen van hun positie ten aanzien van bestuurlijke fusie met Haarlemmerliede en Spaarnwoude. De desbetreffende gemeenten hebben dit ook schriftelijk bevestigd (zie bijlage 1). De gemeente Zaanstad betrekken wij vooralsnog niet in dit proces aangezien zowel Zaanstad als Haarlemmerliede en Spaarnwoude erkennen dat het Noordzeekanaal een te grote barrière vormt. In fase 2 vragen wij aan potentiële fusiepartners een nadere uitspraak omtrent wil en bereidheid tot fusie met onze gemeente.

In de raadsvergadering van 30 juni 2015 is de kadernota 2016 behandeld. In de nota was voor het vervolgtraject van onze bestuurlijke toekomst een kapitaaluitgave ten bedrage van € 200 duizend opgenomen. Uw raad heeft tijdens de behandeling van de kadernota 2016 besloten dat ons college voor het beschikbaar stellen van een krediet voor het verdere toekomstproces met een apart raadsvoorstel én aanpak op hoofdlijnen komt.

Proces

Alom zijn complimenten geuit (onder andere door de provincie Noord-Holland) over de intensiteit én zorgvuldigheid van het tot dan toe met inwoners, ondernemers, raadsleden, medewerkers et cetera doorlopen proces. Gelet op het fenomeen bestuurlijke fusie kent het in juni 2015 genomen raadsbesluit een richtinggevend én eenzijdig karakter. Daarom gelden er vooralsnog geen tijdslimieten. Tegelijkertijd is nu een periode van nadere duiding en diepere verkenning aan de orde.

Met instemming van de provincie ligt de regie op het proces van de bestuurlijke toekomst bij de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude zelf. Op bestuurlijk en ambtelijk niveau is over de procesmatige aanpak steeds sprake van afstemming / overleg met provincie en betrokken gemeenten. In deze context staan onder andere centraal: het verkrijgen van commitment, het scheppen van draagvlak, het behalen van resultaten, het wegnemen van blokkades et cetera. Tegelijkertijd is er ontwikkeling door: belangen te bundelen, win-situaties te maken en regionale thema's te verduidelijken.

Op basis van het raadsbesluit van 16 juni 2015 onderscheiden we voor het totale traject van bestuurlijke fusie vijf fasen met daarbinnen een aantal sporen:

- ◆ fase 1 (onderzoeken bestuurskracht, vaststellen waardenprofiel, nemen richtinggevend besluit et cetera)
- ◆ fase 2 (vaststellen uitgangspunten/leidraad, nader duiden/aanvullen kernwaarden, aangeven tijdslijn, bevestigen deelname buurgemeenten, beschikbaar stellen krediet)
- ◆ fase 3 (specificeren afwegingskader, voeren nadere verkennende gesprekken met buurgemeenten/inwoners/medewerkers, bepalen/onderhandelen posities door alle belanghebbenden, rapporteren merites/conclusies/aanbevelingen, partnerkeus sonderen bij provincie, nemen principebesluit 'meest gereede herindelingspartner')
- ◆ fase 4 (samen werken aan nieuwe gemeente, maken plan van aanpak, uitwerken interbestuurlijke voorbereiding en besluitvorming)
- ◆ fase 5 (uitvoeren herindelingswet, houden gemeenteraadsverkiezingen, samenvoegen gemeentelijke organisaties).

Fase 1 is inmiddels afgerond. Fase 2 is aangevangen en culmineert in het besluit behorende bij het onderhavige voorstel. Fase 3 wordt in gang gezet na besluitvorming binnen fase 2. Tijdens fase 2 en 3 gaan we afwegingskader en stappenplan aanscherpen. Fase 4 gaat starten als bekend is welke gemeente de belangen van gebied en samenleving het meest duurzaam zou willen behartigen. Fase 5 vormt de finale van de bestuurlijke opschaling van Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Globaal beslaan de fasen 1 t/m 3 het verkennend / opiniërend / meningsvormend proces tot het beslismoment omtrent de voorkeur met welke gemeente te herindelen. De fasen 4 en 5 hebben betrekking op het daadwerkelijke fusietraject.

De beoogde effecten van een gemeentelijke herindeling waarbij bestuurskracht het argument vormt, zijn onder andere dat de nieuwe gemeente beter in staat is regie te voeren en (strategisch) beleid te ontwikkelen, dat de dienstverlening verbetert, dat de organisatie minder kwetsbaar is, dat de gemeente meer specialisten in dienst kan hebben en dat de financiën (beter) op orde zijn. Door middel van een fusie willen wij onder meer het volgende bereiken:

- een duurzaam behartiging van de kernwaarden
- een moderne, vraag gestuurde organisatie, met behoud van een kleine afstand tot de burger
- een hoge kwaliteit van de dienstverlening
- een vermindering van de kwetsbaarheid van bedrijfsvoering
- een dusdanig stevige plaats in de regio dat voldoende gewicht in de schaal kan worden gelegd (mate van invloed) bij gemeenschappelijke doelen dan wel

- belangentegenstellingen
- ☐ een aantrekkelijke werkomgeving voor medewerkers (binden talent en stimuleren attitude gericht op ontwikkelen en service)
- ☐ een versterking van de bestuurskracht.

Het is zaak om zo vroeg mogelijk in beeld te brengen welke consequenties een herindeling concreet heeft voor het voorzieningenniveau en voor de te hanteren gebruikerstarieven. In termen van 'onderhandeling' zullen te zijner tijd voorafgaande aan het besluit over het herindelingsontwerp convenanten omtrent dringende thema's worden opgesteld én getekend met daarin bepalingen die zoveel mogelijk garanties bieden voor de overdragende gemeente, maar die ook ruimte over laten voor de ontvangende gemeente om eigen beleid op voorzieningen door te kunnen voeren.

Het past bij de verbindende, ondersteunende, faciliterende, stimulerende en acterende rol van de provincie om vooral het regionaal belang te behartigen en in te zetten op versterking van de regionale bestuurskracht. Dit sluit goed aan bij de verwachtingen van het Rijk ten aanzien van gemeentelijke samenwerking en gemeentelijke herindeling namelijk, stimuleren dat er in regionaal verband zorgvuldig wordt gekeken naar verschillende varianten om bestuurskracht te versterken.

Thema's

De verkenning zal zich gaan richten op het matchen van identiteit, cultuur (van inwoners, ondernemers, bestuurders en medewerkers), beleid, dienstverlening, voorzieningen, politieke structuur, sociale structuur, projecten et cetera. Daarbij komen over en weer vragen aan de orde bijvoorbeeld omtrent:

- ✓ toekomstvisies, (strategische) samenwerkingsagenda's
- ✓ kernwaarden: een coproductie van de gemeente en diverse 'stakeholders' (wo dorpsraden/-verenigingen, Wmo-raad, monumentencommissie, ondernemingsraad, inwoners, ondernemers, ambtenaren) waarin de belangrijkste kernwaarden van de gemeente en de daaruit voortvloeiende wensen en ambities vervat zijn
- ✓ cultuuraspecten en affiniteit (profiel, relaties, verwantschap, verbondenheid)
- ✓ vastgestelde beleidsvisies (raadsprogramma's)
- ✓ financiële en vermogensposities
- ✓ personeelsbeleid/-voorzieningen
- ✓ stand van zaken beleidsuitvoering
- ✓ stand van zaken lopende projecten.

Om vragen feitelijk te kunnen (laten) beantwoorden, willen wij niet alleen inzicht krijgen in beleidsstukken van andere gemeenten ((waaronder strategische visies, (concept) structuurvisies, (concept) beleidsnota's en programmabegrotingen)) maar verstrekken wij ook onze documenten. Tegelijkertijd is het van belang te weten hoe het beleid in de praktijk wordt uitgevoerd.

Leidraad

De identiteit van Haarlemmerliede en Spaarnwoude wordt in hoge mate bepaald door het landelijke beeld met belangrijke groene waarden. Inwoners hechten veel belang aan de groene structuur die het gebied een open en landelijk karakter geven in de randstad. Kleinschaligheid en eigenheid van de verschillende dorpen ondersteunen deze identiteit. Daarbij heeft ieder dorp ook zijn eigen kenmerken. Spaarndam en Halfweg als grotere dorpen met een mix van woningen, bedrijven en voorzieningen. Haarlemmerliede, Penningsveer en Spaarnwoude als buurtschappen. Er wordt veel waarde gehecht aan de leefbaarheid in de dorpen. Daarvoor is het behoud van voorzieningen zoals winkels, scholen, dorpshuizen en kinderspeelplaatsen cruciaal.

Inwoners en ondernemers zijn er zeer eensgezind over dat deze waarden behouden moeten blijven. In bijlage 2 staan de kernwaarden die de identiteit van Haarlemmerliede en Spaarnwoude als woon- en werkomgeving én als recreatiegebied bepalen, vermeld. De gemeenschappen in Haarlemmerliede en Spaarnwoude willen dat deze kernwaarden ook in de toekomst behouden blijven. Daarbij wegen 'behoud en versterking van het groene gebied' (zie bijlage 3) en 'behoud en versterking van de leefbaarheid in de kernen' (zie bijlage 4) het zwaarst.

De centrale vraag is welke toekomstige partner het meest duurzaam de belangen van gebied en samenleving zou kunnen behartigen. Een vraag die strekt tot het totaal van de nieuw te vormen gemeente. De vastgestelde kernwaarden (gerangschikt naar gewicht) zijn het vertrekpunt van de gesprekken. De hierna vermelde thema's zullen wij gebruiken als leidraad om concrete vragen te formuleren:

- groen (werktitel: greenpark Holland)
- natuur en mens (geografie, historische banden)
- recreatie (extensieve vormen)
- leefbaarheid dorpen (kernenbeleid, wijkbeheer, voorzieningen)
- leefbaarheid buitengebied (kapitaalgoederen)
- gemeenschapszin en -gevoel (zorgzame samenleving, burger- en overheidsparticipatie)
- bereikbaarheid en mobiliteit (op peil houden infrastructuur, openbaar vervoer)
- economie (Noordzeekanaalgebied, Haarlemmerstraatweg, industrie, detailhandel, arbeidsplaatsen)
- cultureel erfgoed (regionale samenhang)
- relatie 'burger bestuur' (een geïmplementeerd dienstverleningsconcept, waarin aandacht voor meerkernigheid, openbare orde en veiligheid)
- financiële positie (lokale lasten, weerstandsvermogen, grondexploitaties)
- wonen (sociale woningbouw, differentiatie, luchthaven indelingsbesluit)
- ruimtelijke ontwikkeling (structuurvisies, bestemmingsplannen)
- sociale structuur (maatschappelijk draagvlak, sport, onderwijs, kunst en cultuur)
- bestuurders en medewerkers (politieke constellatie, cultuur, delegatie, mandaat)
- positie in de regio (privaat, publiek, deelnemingen, metropoolregio Amsterdam)
- projecten: leefbaarheidsfonds Schiphol, restauratie sluisjes Halfweg, SugarCity, gebiedsvisie dorpskern Halfweg, SpaarneBuiten, sectorpark, Dr. W. Nijestraat / Ringweg, Poldermanterrein, Wheeler / ICE planet, bouwplan RK kerk, Polanenpark, leefbaarheid N200, Provinciaal Inpassingsplan Geluidszones Westpoort, Mientekade, Houtrak / Groene Schip, Integraal Kind Centrum (zie bijlage 7)
- goed werkgeverschap (inpassen alle medewerkers, gelijk schakelen werkprocessen, werken volgens een gezamenlijke organisatiemissie en kernwaarden passend bij de ambities en ontwikkelingen).

Daarnaast zijn de consequenties van een bestuurlijke fusie, qua acceptatie, onderdeel van beoordeling en afweging. Aan de orde zijn dan vragen als:

- is de fusie uit te leggen aan én aanvaardbaar voor de burger (politiek-strategisch)
- bestaat de mogelijkheid van sturing, en zijn zeggenschap en grip goed geborgd (bestuurlijk)
- is de uitvoering van de dienstverlening adequaat geregeld (organisatorisch)
- kan de werkgeversverantwoordelijkheid goed worden ingevuld (personeel)
- zijn er voldoende waarborgen gecreëerd voor een succesvol proces (transitie).

Doorlooptijd (fase 2 en 3)

Alle belanghebbenden worden zoveel mogelijk meegenomen in het toekomstproces. De verkenning gaat in eerste instantie vooral om inzicht in en doorzicht van (de identiteit van) in ons geïnteresseerde gemeenten te verkrijgen. Op basis hiervan wordt betrokkenheid van gemeenteraad, ondernemingsraad, inwoners, maatschappelijk middenveld et cetera geïntensiveerd én gewerkt aan legitimiteit van de beslissing met welke gemeente uiteindelijk gefuseerd kan gaan worden.

Een globale indeling van activiteiten in fase 2 en 3 ziet er als volg uit:

- *september 2015*
 - voeren van gesprekken met potentiële adviseurs ter ondersteuning van het verkenningsproces en opdracht verstrekken
 - maken stappenplan, vaststellen beoordelingskader en bepalen (deel)resultaten
 - inventariseren en bevestigen reacties van gemeenten ter zake van deelname aan besprekingen
 - voorbereiden bestuurlijke besluitvorming (inclusief voteren krediet) fase 2
- *oktober 2015*
 - vaststellen leidraad te voeren gesprekken
 - * kort duiden waardenprofiel (kortom: wat moet in ieder geval belicht worden om voor Haarlemmerliede en Spaarnwoude een aantrekkelijke fusiepartner voor de lange termijn te zijn)
 - * vaststellen thema's op programmatisch niveau
 - * aangeven personele merites
 - * omschrijven lopende projecten
 - organiseren startconferentie gemeenteraad Haarlemmerliede en Spaarnwoude
 - maken gedetailleerde activiteitenplanning (intern en extern)
 - uitwerken communicatiestrategie (promotie, vraag & antwoord rubriek, public relations, voorlichting et cetera)
 - voorbereiden onderhandelingsstrategieën (krachtenveldanalyse, scenarioplanning)
 - verhelderden commitment provincie en gemeenten inzake proces en uitkomst
 - uitnodigen buurgemeenten (op verschillende interactieve echelons) voor de verkennende gesprekken
- *november 2015 - februari 2016*
 - monitoren 'wel en wee' van de regiogemeenten (inventariseren belangwekkende notities)
 - organiseren promotiestart met buurgemeenten
 - voorbereiden gesprekken door organisator en genodigden
 - breed interactief proces alle verkenningsactiviteiten tussen de gemeenten
- *maart-april 2016*
 - indienen 'position-papers' door gemeenten
 - intrinsiek maken aanbod, aanscherpen en zo nodig 'gaps' aangeven
 - rapporteren, analyseren, conclusies trekken, aanbevelingen doen
 - organiseren sessies interne en externe stakeholders
 - selecteren best 'gerede' fusie partners
 - opstellen bestuurlijke adviezen
- *mei-juni 2016*
 - presenteren door overgebleven kandidaten
 - maken nadere afwegingen voorkeur fusiepartner
 - nemen principebesluit toekomstige fusiepartner
 - gezamenlijk opdracht verstrekken de gemeentelijke fusie voor te bereiden.

Als in fase 2 en 3 alles voorspoedig verloopt, is wellicht een herindelingsdatum van 1 januari 2019 haalbaar. Een echte deadline kan pas meer zeker worden bepaald na het door de betrokken gemeenteraden genomen principebesluit 'wie met wie fuseert' (de afronding van fase 3).

Stappenplan fase 2 en 3

Om het proces van voorbereiding en besluitvorming van deze fases zo goed mogelijk te laten verlopen, is het werken met een stappenplan een goede manier. De functie van het stappenplan is te komen tot het volgende resultaat:

Een gemotiveerde en door het gemeentebestuur en de bevolking breed gedragen keuze van de fusiepartner(s) waarmee het Arhi-besluit kan worden voorbereid tot een fusie/herindeling zo mogelijk per 1 januari 2019.

Het doel van het stappenplan (zie bijlage 5) is het geven van een overzicht van:

- de uit te voeren activiteiten (wat)
- de taakverdeling (wie)
- de volgorde van uitvoering (wanneer)
- de wijze van uitvoering (hoe).

Het stappenplan is een planningsinstrument, te gebruiken voor de aansturing en bijsturing van de uit te voeren activiteiten. Ook dient het om informatie te geven aan interne en externe betrokkenen over de geplande activiteiten en over de voortgang. Een communicatieplan is daarom onontbeerlijk. Het eerder vastgestelde communicatieplan zal aan de hand van het voorliggende stappenplan worden geïntegreerd.

De uitvoering van het stappenplan moet goed worden georganiseerd. Aangezien het doel concreet is omschreven en de periode van uitvoering van fase 2 en 3 relatief kort is, zijn de principes van projectmatig werken goed te hanteren. Dat wil zeggen dat een projectleider (i.c. de gemeentesecretaris) verantwoordelijk is voor de uitvoering en de voortgang van de geplande activiteiten, en bevoegd is opdrachten te geven, binnen een bepaald financieel kader. Hij legt verantwoording af aan het college van burgemeester en wethouders, dat bestuurlijk opdrachtgever is. De projectleider is daarmee opdrachtnemer van het bestuur. Een externe ervarings-deskundige zal fungeren als adviseur en ondersteuner van de projectleider en de bestuursorganen.

Het college van burgemeester en wethouders legt bestuurlijk verantwoording af aan de gemeenteraad. Het is gewenst tussentijds momenten van overleg te hebben van de projectleider met de bestuursorganen om de voortgang te bespreken, eventueel bij te sturen en om tussentijds besluiten te kunnen nemen. Over de invulling vindt overleg plaats met de gemeenteraad.

De gemeentesecretaris zal als WOR-bestuurder afspraken maken hoe en wanneer de medezeggenschap zal plaatsvinden en de interne communicatie zal worden georganiseerd. Op deze wijze wordt aangesloten bij de reguliere wijze van werken en wordt er projectmatig gewerkt.

Het stappenplan wordt gebaseerd op de uitgangspunten die door de gemeenteraad inmiddels zijn vastgesteld. Daarnaast zijn de beleidskaders voor herindeling van het Rijk en van de provincie van belang, evenals gemeentelijke verordeningen. In het stappenplan worden de afzonderlijke stappen beschreven, met per stap het resultaat. Daarna volgt de taakverdeling als onderdeel van de planning. Elke stap kent één of meer in- en externe communicatiemomenten, die in het te integreren communicatieplan worden aangegeven.

Fusietraject (fase 4 en 5)

Artikel 123 van de Grondwet bepaalt dat het opheffen en opnieuw instellen van gemeenten bij wet plaatsvindt. Dit betekent dat elke gemeentelijke herindeling in een wet (herindelingswet) moet worden vastgesteld door het parlement (de Tweede en de Eerste Kamer). De Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) schrijft voor hoe achtereenvolgens betrokken

gemeente- en provinciebesturen en de minister van BZK de voorbereiding tot een herindelingswet ter hand kunnen nemen en welke procedureregels daarop van toepassing zijn.

Uitgangspunt van het kabinet is dat gemeentelijke herindelingen van onderop tot stand komen. In deze situatie ligt het initiatief bij onze gemeente. Voor elke gemeentelijke herindeling gelden dezelfde wettelijke kaders en voorschriften, maar daarnaast hebben gemeenten alle ruimte om hun herindelingsproces vorm te geven zoals zij dat zelf willen. Sinds 2014 is een handboek gemeentelijke herindeling beschikbaar. De in het handboek beschreven stappen, bouwstenen en kaders kunnen we goed gebruiken in onze situatie. Op bladzijde 13 van het boek is een totaaloverzicht van het herindelingsproces opgenomen. Dit formele traject kan worden gestart na het moment waarop de betrokken gemeenteraden een gelijkkluidend principebesluit (met de elementen: of de gemeente tot herindeling wil overgaan en zo ja, met wie, wanneer en hoe) hebben genomen. Normaliter is, gerekend vanaf het moment van het principebesluit, een termijn van 4 jaar voldoende.

Op grond van de Wet arhi is het niet mogelijk een kleine gemeente (minder dan tien procent van de buurgemeenten) zonder gemeentelijke herindeling, maar met een grenscorrectie toe te voegen bij een of twee grotere buurgemeenten. In de Wet arhi staat:

- wijziging van de gemeentelijke indeling: instelling en opheffing van gemeenten alsmede wijziging van gemeentegrenzen die naar verwachting het inwonertal van tenminste één van de betrokken gemeenten met 10% of meer zal doen toe- of afnemen.
- grenscorrectie: een wijziging van een gemeentegrens die naar verwachting het inwonertal van geen van de betrokken gemeenten met 10% of meer zal doen toe- of afnemen.

Verder hanteert het kabinet een Beleidskader gemeentelijke herindeling met daarin criteria op basis waarvan de minister van BZK een herindelingsadvies beoordeelt, alvorens over te gaan tot het opstellen van een voorstel voor een herindelingswet. Omdat het opheffing en instelling van gemeenten betreft, zijn op een herindelingsproces ook de Gemeentewet en de Kieswet van toepassing. Om tot een bepaalde samenstelling van herindelingspartners te komen, doorlopen de betrokken raads- en collegeleden een proces van kennismaken, kennis delen en afspraken maken. Dit kan vorm krijgen door overleggen tussen afgevaardigde collegeleden of door bestuursconferenties met de gezamenlijke colleges en/of raden.

Om recht te doen aan de uniciteit en de complexiteit van het herindelingsproces, worden in het handboek gemeentelijke herindeling drie sporen onderscheiden. Deze drie sporen vormen de basis voor de ordening en de vormgeving van dit handboek:

I. Veranderspoor: de impact van de herindeling op personen – op alle niveaus – en hun betrokkenheid, houding, gedrag, emoties en onderlinge verhoudingen in het herindelingsproces, ook wel de ‘onderstroom’ genoemd. Het risico van een herindeling is dat deze zich primair richt op structuren, plannen en resultaten, waarbij vaak wordt vergeten dat een herindeling als veranderproces uiteindelijk mensenwerk is.

II. Wettelijk spoor: de procedurele stappen die volgen uit de Wet arhi en andere (wettelijke) kaders. Het wettelijke spoor start met het vaststellen van een herindelingsontwerp dat de basis vormt voor de definitieve besluitvorming over de gekozen richting en zicht geeft op het doel en de uiteindelijke meerwaarde van de nieuwe gemeente.

III. Fusiespoor: de samenvoeging van de organisaties en de bouw van een nieuwe gemeente. Daar waar het wettelijke proces vrij formeel en volgens een vast stramien verloopt, is het fusiespoor voor het overgrote deel vrij in te vullen voor wat betreft projectorganisatie, tempo, timing en betrokkenheid van de omgeving (inwoners, maatschappelijke organisaties en

bedrijven). De ambitie van de herindelende gemeenten voor de nieuwe gemeente is hierbij leidend.

Organisatie

Om snel aan de slag te kunnen, hebben wij reeds een stuurgroep (bestaande uit de burgemeester, gemeentesecretaris, communicatiemedewerkster, consultant, strategisch adviseur communicatie) en een werkgroep communicatie (bestaande uit communicatiemedewerkster adviseur operationele communicatie) ingesteld. Het is mogelijk dat ook voor andere zaken/onderzoeken werkgroepen bijvoorbeeld 'financiën' aanvullend worden ingesteld. Inmiddels is ook bestuurlijk afgetrapt op 15 oktober jongstleden (zie bijlage 10 presentatie).

Ook in fase 2 en 3 van het toekomstproces houden wij u van het verloop regelmatig op de hoogte (raadsbrieven, raadsbijeenkomsten, commissievergaderingen, raadsvergaderingen). Daartoe stellen wij voor een klankbordgroep in te stellen bestaande uit alle raadsleden die voor elke raadsvergadering bijeen komt. Hierbij noteert de griffie op hoofdpunten wat over en weer met elkaar wordt gedeeld. Tevens achten wij het van belang een expert-groep te formeren uit (samenlevings)clusters bijvoorbeeld ondernemers, maatschappelijk middenveld et cetera. Bijdragen uit deze groep worden betrokken bij de beoordeling van potentiële fusiepartners.

Naast tussentijdse informatievoorziening en communicatiemomenten komt formele besluitvorming in de gemeenteraad aan de orde, onder andere:

- fase 2
 - ➔ beschikbaar stellen krediet 'fase 2 en 3 proces bestuurlijke fusie'
 - ➔ vaststellen verkenningsrapportage
 - ➔ bepalen meest gerede fusiepartner
 - ➔ nemen principebesluit
- fase 3
 - ➔ instellen voorlopige projectorganisatie
 - ➔ vaststellen convenanten
 - ➔ vaststellen voorlopig herindelingsontwerp
 - ➔ vaststellen definitief herindelingsontwerp (inclusief reacties op ingediende zienswijzen).

Met de provincie wordt overlegd in hoeverre van hun kant bijdragen mogelijk zijn (procesmatig, inhoudelijk en financieel).

Financiële aspecten

Tijdens het verkenningsproces wordt ten behoeve van de keuze voor de meest gerede fusiepartner het 'overall commitment' verkregen én een aanvaardbaar fundament voor de toekomst gelegd. Een en ander is tevens van belang voor een adequate toetsing door het Rijk aan het beleidskader gemeentelijk herindeling.

Gelet op (opbrengst georiënteerde) ervaringen tijdens de 1e fase van het proces Horizon en Stip houden we nadrukkelijk een slag om de arm voor wat betreft de werkelijke uitgaven. Daarbij komt dat alle actoren (waaronder de provincie) zich in de fusiebeschouwingen hebben uitgesproken voor een zeer zorgvuldig én zo interactief mogelijk verkenningsproces (draagvlak, legitimiteit en betrokkenheid).

Wij ramen naar huidig inzicht de kosten voor de fasen 2 en 3 van het toekomstproces op een totaalbedrag van € 200 duizend én stellen voor dit te dekken uit de algemene reserve. Aan de provincie Noord-Holland zullen wij een substantiële bijdrage in de kosten vragen. Een provinciale subsidie wordt in mindering gebracht op de gemeentelijke kostenraming. Gedurende het proces zal meer inzicht ontstaan wat daadwerkelijk aan uitgaven is benodigd. Op dit moment kunnen geen 'fix prices' worden overeengekomen, maar houden wij stringent

de hand aan de urenbesteding. De kostenonderbouwingen zullen we gedurende het proces steeds meer specifiek maken en daarover regelmatig rapporteren.

Naar huidige inschatting ziet het kostenoverzicht er globaal als volgt uit:

- externe ondersteuning € 125 duizend
(inhuurkosten verkenning, strategische advisering, projectmanagement, afwegingskader, stappenplan, coördinatie, aanvullend inhoudelijk onderzoek, monitoring, informatie verzamelen, dossiervorming, rapportages et cetera)
- communicatie € 50 duizend
(strategische en operationele inhuurkosten informatievoorziening, communicatie, sociale media, perscommuniqués, informatiekranen, digitale knipselkrant et cetera)
- interne inzet € 20 duizend
(doorberekening eigen uren: informatie verzamelen, procesmanagement, inhoudelijke bijdragen, werkgroepen, communicatie, stuurgroep,
- faciliteiten € 5 duizend
(informatievoorziening, communicatie, persmomenten, locaties, catering, public relations, presentaties, onderzoeken, inloopbijeenkomsten, vergaderingen, conferenties, debatavonden, werkbezoeken, bus toer, beeld- / geluidsopnames et cetera).

Per onderdeel en activiteit worden de meer- en minderkosten beheerst en het deelbudget beheerd. Het budgethouderschap wordt bestuurlijk door de burgemeester en ambtelijk door de gemeentesecretaris ingevuld.

Voorgesteld besluit

1. kennis nemen van de eerste reacties van potentiële fusiepartners
2. instemmen met procesaanpak op hoofdlijnen
3. instemmen met de projectorganisatie: stuurgroep, werkgroepen, klankbordgroep en expert-groep
4. beschikbaar stellen krediet ten bedrage van € 200 duizend voor fase 2 en 3 van het proces bestuurlijke fusie met Haarlemmerliede en Spaarnwoude en dit bedrag dekken uit de algemene reserve.

Halfweg, 20 oktober 2015
Burgemeester en wethouders van
Haarlemmerliede en Spaarnwoude,
P.J. Heiligers, burgemeester
G.A. Koot, secretaris

Bijlagen

- 1 *Reacties buurgemeenten en ondernemingsraad*
- 2 *Waardenprofiel Haarlemmerliede en Spaarnwoude*
- 3 *Nadere duiding 'visie groene gebied'*

- 4 *Nadere duiding 'visie leefbaarheid kernen'*
- 5 *Detailplanning stappen/activiteiten*
- 6 *Beleidsdocumenten*
 - Groenstructuurplan
 - Structuurvisie 'samen naar 2035'
 - Bestemmingsplan buitengebied
 - Masterplan-visie Noordzeekanaalgebied
 - Watergebiedsplannen waterschappen
 - Welstandsnota 2015 Haarlemmerliede en Spaarnwoude
 - College uitvoeringsprogramma 2014-2018
 - Subsidiebeleidskader 2015-2018
 - Gebiedsvisie ontwikkeling dorpskern Halfweg
 - Nota leefbaarheid N200
 - Beheerplannen kapitaalgoederen
 - Veiligheidsbeleid
 - Integriteitsbeleid (Bibob)
- 7 *Korte beschrijving lopende projecten*
- 8 *Totaaloverzicht herindelingsproces (wettelijk traject)*
- 9 *Beleidskaders*
 - Provinciaal beleidskader 2013 'bestuurskrachtige regio's in Noord-Holland'
 - Uitvoeringsregeling subsidie versterken bestuurskracht Noord-Holland 2013
 - Rijksoverheid: beleidskader gemeentelijke herindeling.
- 10 *Presentatie procesaanpak van 15 oktober 2015*

Sec 15/---

Onderwerp:

Fase 2 en 3 van het proces 'bestuurlijke fusie gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude'.

De raad van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 oktober 2015.

Besluit:

1. kennis te nemen van de eerste reacties van potentiële fusiepartners
2. in te stemmen met procesaanpak op hoofdlijnen
3. in te stemmen met de projectorganisatie: stuurgroep, werkgroepen, klankbordgroep en expert-groep
4. krediet beschikbaar te stellen ten bedrage van € 200 duizend voor fase 2 en 3 van het proces bestuurlijke fusie met Haarlemmerliede en Spaarnwoude en dit bedrag te dekken uit de algemene reserve.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 24 november 2015

De griffier,

De voorzitter,

N.S. Voogd

P.J. Heiliegers